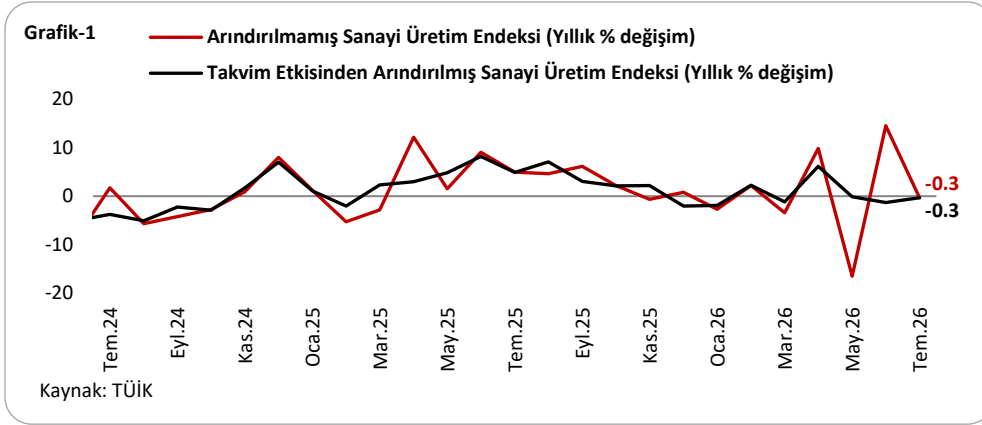

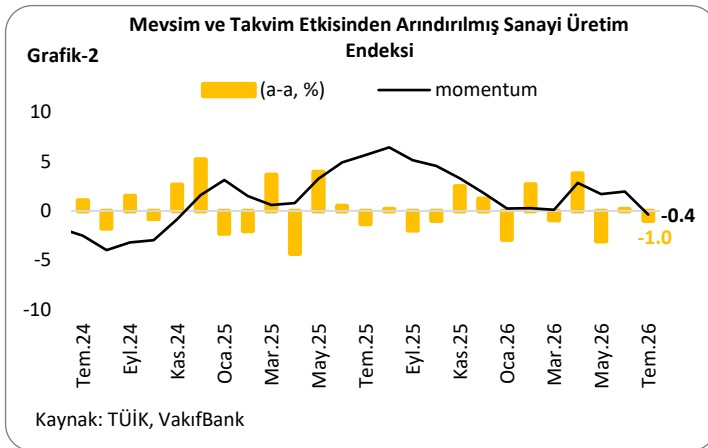
Sanayi üretim endeksi Temmuz ayında yıllık %0.3 ve aylık 1.0 azaldı.

Sanayi üretim endeksi Temmuz ayında hem arındırılmamış¹ verilerle hem de takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık %0.3 azaldı (Grafik-1). Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre %1.0 azalış kaydetti (Grafik-2).

Arındırılmamış sanayi üretim endeksi Temmuz ayında yıllık bazda %0.3 azaldı. Temmuz ayında otomobil ve beyaz eşya üretiminin sırasıyla %31.8 ve %13.3 azalmasının yanı sıra kapasite kullanım oranı ve sermaye malı ithalat değişkenlerinin azalışa işaret etmesi sanayi üretim endeksindeki azalışta belirleyici oldu. İmalat PMI geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin üzerinde gerçekleşmesine karşın 47.7 ile 50 eşik değerinin altında kalmaya devam ederek sanayi üretimindeki yıllık artışı sınırladı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi Temmuz ayında yıllık bazda %0.3 azaldı. Sektörler bazında değerlendirildiğinde, imalat sanayi üretimi %0.3 ile sınırlı artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi %5.6, madencilik ve taş ocaklığı üretimi ise %3.8 azaldı. Elektrik, gaz ve buhar sektörü sanayi üretimindeki yıllık değişime 0.4 puan, madencilik ve taş ocaklığı 0.2 puan olumsuz katkı yaparken, imalat sanayi 0.2 puanlık pozitif katkı sağlayarak düşüşü sınırlandırdı. Ana sanayi grupları itibarıyla sermaye malı üretimi yıllık bazda %2.6, enerji üretimi %1.6 azaldı. Buna karşılık ara malı üretimi %1.2, dayanıklı tüketim malı üretimi %0.9 ve dayanıksız tüketim malı üretimi %0.3 arttı. Sermaye malı üretimi 0.6 puanla yıllık değişimi en fazla aşağı yönlü etkileyen grup olurken, ara malı üretimi 0.5 puanlık pozitif katkı sağladı. Teknoloji düzeyine göre yüksek teknoloji ürünleri üretimi %8.5, orta-yüksek teknoloji ürünleri üretimi %0.8 azalırken, düşük ve orta-düşük teknoloji ürünleri üretiminde sınırlı artış kaydedildi. Alt sektörler itibarıyla giyim eşyaları, fabrikasyon metal ürünleri ve diğer ulaşım araçları üretimindeki düşüşler öne çıkarken, mobilya ve tekstil ürünleri imalatındaki artışlar imalat sanayi üretimini destekledi.

Yakın dönemli gidişatı göstermesi açısından önem taşıyan mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre %1.0 geriledi (Grafik-2). Temmuz ayında kapasite kullanım oranı ve reel kesim güven endeksi aylık bazda gerilerken, tüketici güven endeksi ile imalat PMI yükseldi. Aynı dönemde ara malı ve sermaye malı ithalatı ile otomobil üretimi gerilerken, ihracat ve beyaz eşya üretimi arttı. Öncü göstergelerin farklı yönlerde hareket etmesi, sanayi üretiminin aylık seyrine ilişkin karışık bir görünüm sundu. Sanayi üretiminin kısa vadeli seyrine ilişkin bilgi veren ve aylık değişimin üç aylık hareketli ortalamasının yıllıklandırılmasıyla hesaplanan momentum göstergesi, Haziran ayındaki 2.0 seviyesinden Temmuz ayında -0.4'e geriledi. Momentum göstergesinin yeniden negatif bölgeye geçmesi, sanayi üretimindeki aylık ivme kaybına işaret etti.

Sonuç olarak sanayi üretimi Temmuz ayında arındırılmamış ve takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık bazda %0.3 azalırken, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks aylık bazda %1.0 geriledi. Yıllık düşüş sınırlı kalırken, sermaye malı ile orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünleri üretimindeki gerileme belirleyici oldu. Aylık düşüşte dayanıksız tüketim ve sermaye malı üretimindeki azalış öne çıktı. İmalat PMI'nın 47.7 ile 50 eşik değerinin altında kalması ve kapasite kullanım oranındaki sınırlı gerileme de bu görünümü destekledi.

¹ Arındırılmamış sanayi üretim endeksi ile takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi arasındaki fark çalışılan gün sayısının haftasonu tatili, resmi tatil, bayram tatili gibi süreyi etkileyen nedenlerin değişmesinden kaynaklanıyor. Arındırılmamış ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi "yıllık" olarak açıklanıyor.

Ağustos ayına ilişkin öncül göstergeler sanayi üretiminin seyri açısından karışık bir görünüm sunuyor. Reel kesim güven endeksi ve tüketici güven endeksi hem yıllık hem de aylık bazda yükselmesine karşın, kapasite kullanım oranı yıllık olarak değişmedi ve aylık bazda ise geriledi. Ayrıca öncül göstergelerden imalat PMI verisi sınırlı artmasına rağmen 50 eşik değerinin altında kalmaya devam etti. Yıllık bazda güven göstergelerinde genel bir iyileşme görülmekle birlikte kapasite kullanım oranının toparlanmaması, PMI'nın eşik değerinin altında seyretmeye devam etmesi ve Temmuz ayında momentumun yönünü aşağı çevirmiş olması sanayi üretimindeki toparlanmanın sınırlı kalabileceğine işaret ediyor. Önümüzdeki dönemde küresel talep koşulları, jeopolitik gelişmeler ve üretim maliyetlerinin sanayi üretimi ile ihracat performansı üzerindeki etkileri yakından izlenecek.

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.